

Glanshammars

Trygghetsplan

2024/25

Grunduppgifter

Syftet med Trygghetsplanen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Trygghetsplanen bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och skollagen. En trygg miljö i förskolan **är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas.**

Det finns två lagar som reglerar skolans arbete inom detta område. Det är diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800). Enligt 6 kap. 8§ i Skollagen skall varje verksamhet årligen upprätta en *plan mot kränkande behandling*. Diskrimineringslagen har tidigare angett att förskolan varje år ska upprätta en *likabehandlingsplan*. Dessa två planer har hittills sammanförts till en plan som kallats för **Trygghetsplan – plan för likabehandling och mot kränkande behandling.**

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Trygghetsplanen gäller för alla förskolorna i Glanshammar.

Ansvariga för planen

Rektor ansvarar för att det upprättas.

Alla Pedagoger på varje förskoleavdelning har skyldighet att arbeta utifrån Trygghetsplanen.

Vår vision

**Alla barn ska ha en trygg tillvaro i förskolan.
Barnen ska bli respekterade och lyssnade på. Vi ska visa respekt för varandras olikheter. Barnen ska kunna lita på de vuxna.
Barnets upplevelse måste alltid tas på allvar.**

Planen gäller

2024-08-01 -2025-07-30

Till dig som barn

På förskolorna i Glanshammar jobbar vi utifrån att alla barn ska kunna känna sig välkomna, trygga tillsammans med personalen och varandra. Det är nödvändigt för att du ska känna att vår verksamhet är till för dig. Om någon behandlar dig illa är det därför viktigt och bra att du berättar det för en vuxen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Till dig som vårdnadshavare

Det är viktigt att du som vårdnadshavare kan känna dig trygg och välkommen i vår verksamhet och har ett förtroende för att vi gör det bästa vi kan för ditt barn. Om du misstänker att ditt eller någon annans barn utsätts för kränkande behandling, prata med någon av pedagogerna eller Rektor.

Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling råder vi dig att prata med ditt barn och förklara att det är allvarligt och inte acceptabelt.

Vi vill erbjuda dig som vårdnadshavare möjlighet till delaktighet i arbetet med diskriminering och kränkande behandling genom att

- du tar del av Trygghetsplanen
- du tar kontakt med personalen så fort någon fråga uppstår
- du besvarar på en Enkät till vårdnadshavare.

Vi har föräldraaktiv inskolning vilket vi anser ger tryggare barn och vårdnadshavare. Det ges mer information om det när plats erhålls.

Vi genomför utvecklingssamtal under hösten där vi bland annat samtalar med vårdnadshavarna om hur de upplever barnens trygghet på förskolan för att få med den kunskapen i eventuella aktiviteter. Under året tar vi upp trygghetsfrågor med föräldrar och tar då med de åsikter och reflektioner vi får in i arbetet med kommande års trygghetsplan.

Personalens planering/utvärdering

SYSTEMATISK KARTLÄGGNING - TRYGGHETSARBETE

Förskola/avdelning:

1. Barns perspektiv/behov:

(skriv datum för varje dokumentations tillfälle)

- Hur gör vi barn delaktiga i processen med trygghetsarbetet?
- Hur samarbetar vi och gör vårdnadshavare delaktiga kring barnens trygghet?
- Hur arbetar vi för att möta varje enskilt barns behov?
- Hur arbetar vi med barnens rätt till kroppslig och personlig integritet?
- Hur arbetar vi för att inget barn i förskolan ska utsättas för diskriminering och kränkande behandling?
- Identifiera vilka risker som kan finnas.
- Läs Digitaliseringsplanen sid 6, Barns integritet. Hur får vi till det som rutin?

Åtgärder-vad behöver vi utveckla/förändra utifrån de risker vi har identifierat?

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

Utvärdering/analys

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

2. Rutinsituationer:

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

- Hur ser våra rutinsituationer ut?

Diskussionspunkter i arbetslag

Detta ska leda till gemensamma rutiner på förskolan:

- Mottagande av barn
- - Hur tar vi emot barnen?
- - Var tar vi emot barnen?
- - Vem tar emot barnen?
- Hämtning av barn
- - Vad berättar vi för vårdnadshavarna?
- - Vem möter vårdnadshavaren?
- - Hur gör vi barnets hemgång så smidig som möjligt för: barnet, vårdnadshavaren, övriga barngruppen, personalen?
- Måltider (frukost, lunch, mellanmål)
- - När äter vi?
- - Hur sitter vi?
- - Vad får barnet hjälp med?
- - Vad vill vi utmana barnen i för situationer?
- - Duka? Vem?
- - Hämta mat?
- - Duka av?
- - Tvätta sig?
- - Bordsklimat? (ta mat själv? smaka på allt? äta upp? gå från bordet?)
- Vilan
- - Varför vilar vi?
- - Hur vilar vi?
- - När?
- - Vem?
- Utevistelse
- - Varför går vi ut?
- - Vad gör vi ute? Barnen? Vuxna?
- - Hur bedriver vi undervisning ute?
- - Hur placerar vi oss på gården?
- - Ska alla gå ut samtidigt?
- - Ska vi gå ut varje dag?
- - Vad har vi för rutiner vid på- och avklädning?
- Hur vet/förbereder vi barnen på VAD vi ska göra, HUR, NÄR, VAR, med VEM?
- Hur arbetar vi med barnens rätt till kroppslig och personlig integritet? Läs igenom sidan nedan: **Plan kring Kroppslig Integritet**
- Hur arbetar vi för att inget barn i förskolan ska utsättas för diskriminering och kränkande behandling?
- Identifiera vilka risker som kan finnas.

Åtgärder - vad behöver vi utveckla/förändra utifrån de risker vi har identifierat?

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

Utvärdering/analys

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

3. Samspel

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

- Hur ser samspel och kommunikation ut (Känslomässiga, meningsskapande och reglerande dialogen);
- barn/barn:
- barn/vuxen:
- vuxen/vuxen:
- Hur arbetar vi för att möjliggöra att varje barns språk och kommunikation utvecklas?
- Hur arbetar vi med barnens rätt till kroppslig och personlig integritet?
- Hur arbetar vi för att inget barn i förskolan ska utsättas för diskriminering och kränkande behandling?
- Identifiera vilka risker som kan finnas.

Åtgärder -vad behöver vi utveckla/förändra utifrån de risker vi har identifierat?

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

Utvärdering/analys

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

4. Miljö

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

- Vilken lek/aktivitet förekommer inne/ute?
- Hur arbetar vi för att miljön är tillgänglig för alla barn?
- Hur arbetar vi med barnens rätt till kroppslig och personlig integritet?
- Hur arbetar vi för att inget barn i förskolan ska utsättas för diskriminering och kränkande behandling?
- Identifiera vilka risker som kan finnas.

Åtgärder -vad behöver vi utveckla/förändra utifrån de risker vi har identifierat?

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

Utvärdering/analys

(skriv datum för varje dokumentationstillfälle)

Ovanstående kartläggning utgår från kränkande behandling och diskrimineringsgrunderna

Kränkande behandling

Kön

Könsöverskridande identitet eller uttryck

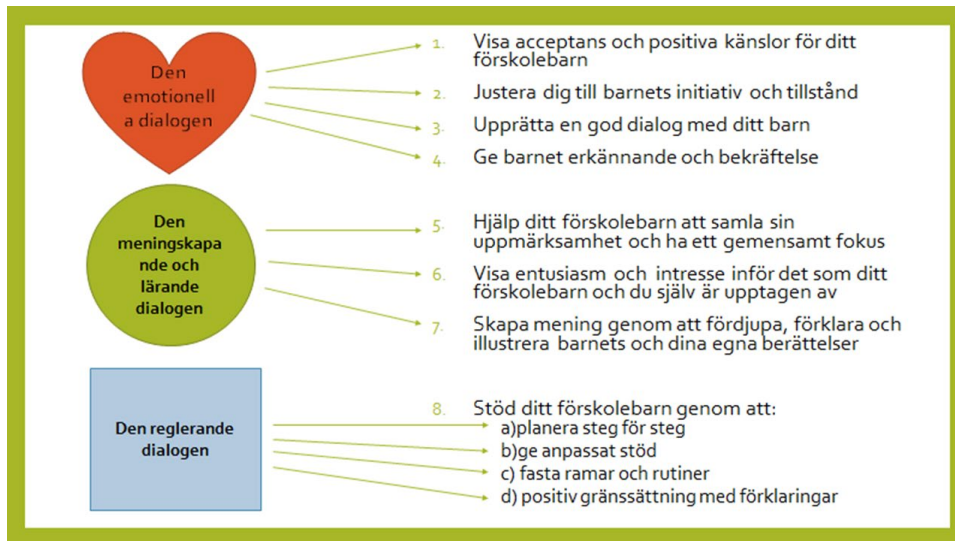
Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsvariation
Sexuell läggning
Ålder

Vi är HBTQ diplomerade, detta innebär bland annat att bemötande är viktigt för att:

- Förebygga diskriminering & främja jämlikhet
- Korrekt information istället för förutfattade meningar
- Fatta beslut utifrån bästa möjliga kunskap

ICDP är en del av vår vardag för att skapa bra möten och förutsättningar för barnen.

Rutiner vid anmälningsplikt

Anmälan misstänkt kränkande behandling

Det saknar betydelse vem i personalgruppen som får kännedom och på vilket sätt det sker.

Utredningsskyldigheten gäller inte bara när det drabbade barnet eller barnets föräldrar informerar förskolan. Förskolan måste även agera när informationen kommer från andra barn, när anmälan sker anonymt eller om någon från förskolans personal blir vittne till en situation som skulle kunna vara kränkande för ett barn.

Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för utredningen kring vad som hänt. Även föräldrarnas synpunkter på det inträffade behöver beaktas. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen. Utredningen ska omfatta både den som upplever sig trakasserad eller kränkt och den eller dem som kan ha utfört kränkningarna. Först när alla inblandade har fått möjlighet att yttra sig och ge sin bild av vad som har hänt kan förskolan objektivt bedöma situationen.

Om det visar sig att trakasserier eller kränkningar har förekommit måste förskolan vidta åtgärder för att förhindra att de fortsätter. Åtgärderna som vidtas bör grundas på utredningen i det enskilda fallet och riktas till såväl det barn som blivit utsatt som till det eller dem som utövat trakasserier eller kränkningarna. Det bör också övervägas om åtgärder behöver vidtas för att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

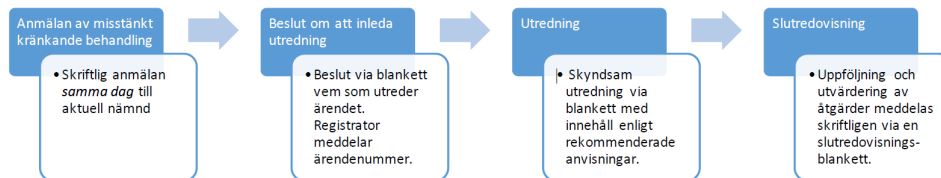
Det är viktigt att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan Rektor, eller någon med motsvarande ledningsfunktion, och personalen för detta arbete. Det ska också finnas rutiner för hur uppföljning och dokumentation ska gå till. Det är viktigt att skolan agerar skyndsamt. Handlingsplikten inträder så fort det finns någon misstanke om att ett barn kan fara illa.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Om utredningen visat att trakasserier eller kränkande behandling har förekommit ska ni här också ange vad ni tänker göra för att förhindra att de fortsätter.

Tänk på att ange en tydlig ansvarsfördelning för de olika stegen i detta arbete.

Flödesschema för anmälan och utredning av misstänkt kränkande behandling

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Se rutiner ovan.

Om utredningen visat att trakasserier eller kränkande behandling har förekommit ska ni här också ange vad ni tänker göra för att förhindra att de fortsätter.

Tänk på att ange en tydlig ansvarsfördelning för de olika stegen i detta arbete.

Rutiner för uppföljning

Ange hur och när åtgärderna för att utreda och åtgärda kränkningar ska följas upp och utvärderas. Tänk på att ange vem eller vilka som har ansvar för uppföljningen.

Länk till misstänkt kränkingsanmälan

<https://journal.prorenata.se/contactform/orebro-kommun/anmalan-misstankt-krankande-behandling-f/>

Orosanmälan

Alla som jobbar med barn och unga inom Örebro kommun är skyldiga att göra en orosanmälan till socialtjänsten om de misstänker att ett barn eller en ungdom under 18 år far illa. Anmälningsplikten gäller alla verksamheter som jobbar med barn och ungdomar.

Anmälningsplikt om oro för barn

Du hittar anmälningsplikten gällande barn i [14 kap 1 §, Socialtjänstlagen](#). Om du i din yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far, eller kan fara illa, kontaktar du din chef och kommer överens om vem som gör anmälan till socialtjänsten.

Att anmäla sin oro för ett barn är ett sätt att ta ansvar för barnet och uppmärksamma socialtjänsten på situationen.

Som anmälare behöver du inte vara säker på att barnet far illa, det räcker att du misstänker det. Det är socialtjänsten som ska utreda barnets situation och behov. Du kan alltid kontakta socialtjänsten om du är osäker på om du ska göra en orosanmälan.

Så här går en orosanmälan till

Socialtjänsten önskar alltid skriftlig anmälan från anmälningsskyldiga, men det kan vara bra att ringa om du har en akut oro. Vi ser helst att du använder e-tjänsten men det går att faxa din anmälan, posta din anmälan eller lämna in den skriftligt till Socialkontorets reception.

Telefon: 019–21 30 00, vardagar kl. 8.30–14

019–21 41 05 (Socialjouren):

- Måndag–torsdag kl. 15.30–23
- Fredag kl. 15.30–00.30
- Lördag kl. 15–00.30
- Söndag från kl. kl. 15–23

Bilagor för hjälp till systematiska kartläggningen:

Plan kring Kroppslig Integritet

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den

samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.” Lpfö-18

Alla som arbetar i förskolan har en viktig roll i att respektera, skydda och stödja barnens integritetsutveckling.

Vi som arbetar i förskolan är goda förebilder och skapar en miljö som är fylld av tillit till varandra och respekt för alla individer och deras integritet.

Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

Artikel 12 i FN:s barnkonvention

Därför har vi gemensamt tagit fram denna plan som gäller på alla våra tre förskolor.

- **Lyssna på och lär känna barnet**

För att kunna respektera ett barns integritet behöver du lyssna på och lära känna barnet. Barn har, precis som vuxna, olika behov av och vilja till kroppskontakt. En del barn vill sitta i knät och få en kram när de är ledsna medan andra barn bara vill kramas när de är glada. Barnets behov av närhet kan variera beroende på flera olika faktorer, till exempel barnets ålder, känslor och vem det är som möter barnet. Barns kroppsliga gränser behöver respekteras och därför är det viktigt att det är barnets behov av kroppskontakt som får styra.

Som vuxen behöver du lyssna på barnets signaler. Känner du dig osäker kan du fråga barnet på vilket sätt hen vill ha tröst. Ibland kan du behöva konkretisera med en rak fråga: "Skulle du vilja ha en kram, eller vara ifred?" På så sätt kan du göra barnet delaktigt och ge barnet möjlighet att uttrycka sin åsikt. När du lyssnar på barnet visar du att du respekterar hans integritet. Barn kan även signalera ett behov av att vara i fred. Ett sätt att visa respekt för barns integritet kan då vara att skapa platser där barnet kan få vara ensamt en stund. Det är ett sätt att visa att du har tillit till barnet men också att du förstår barnets behov av en lugn stund.

- I möjligaste mån är det ordinarie personal och vikarier som är välbekanta för barnen som byter blöjor, hjälper till vid toalettbesök och är själva med barnen på förskolan.
- Under blöjbytet sätter vi ord på det jag gör (det ger barnet ett sammanhang av det som sker och signalerar även att ett blöjbyte är något "kliniskt" som görs av hygieniska skäl). Om barnet inte vill byta blöja förklarar vi varför vi behöver göra det. Vi ger barnet möjlighet att påverka hur hen vill byta blöjan.
- Vid toalettbesök frågar vi barnet hur de vill ha det när de är på toaletten (t.ex. hjälp med byxor, pedagog med eller vänta utanför).
- Vi stöttar barnen i att kunna uttrycka vad de vill och att kunna säga STOPP och att kunna vara lyhörda inför sina kamrater.

Användbara länkar :

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/foralder/stopp-min-kropp/>
https://www.rfsu.se/globalassets/pdf/barnssexualitet_web.pdf

Rutin för utflykter/resor med barn och elever inom Förskole- och grundskoleförvaltningen

Förskolor och skolor gör både utflykter och andra typer av resor i verksamheten. Viktigt i dessa sammanhang är att tänka på säkerhetsaspekten vid alla aktiviteter och vårt tillsynsansvar. Rutinen vänder sig till all verksamhet som innefattar barn och elever inom Förskole- och grundskoleförvaltningen.

Syfte med rutinen

Rutinen ska utgöra ett stöd för rektor och dess medarbetare inom verksamheten när planering för utflykt eller resa sker med barn/elever så att aktiviteterna sker så säkert som möjligt. Rutinen tar avstamp i ett antal övergripande utgångspunkter där sedan varje rektor och verksamhet behöver sätta dessa i ett lokalt sammanhang. Verksamheterna inom Förskole- och grundskoleförvaltningen har så olika förutsättningar att det måste ske lokala riskbedömningar.

Därför har vi en rutin

Förskolans och skolans tillsynsansvar (Källa: Skolverket)

Förskolan, skolan och fritidshemmet har ansvar för att barn och elever får den tillsyn de behöver samt att barn inte kommer till skada eller orsakar andra skada. Det är svårt att ge generella svar om tillsynsansvarets omfattning eftersom detta varierar beroende på barnets ålder och mognad samt övriga omständigheter.

Vad innebär tillsynsansvaret och vilket tillsynsansvar har förskolan och skolan? Det finns inga bestämmelser i skollagstiftningen som reglerar tillsynsansvaret för barn och elever. Enligt föräldrabalken har barnets vårdnadshavare ett tillsynsansvar. Vårdnadshavare ska se till att de själva eller någon annan har uppsikt över barnet och göra vad som behövs för att barnet inte ska skada någon annan. I ansvaret ingår också att bevaka att barnet får en tillfredsställande försörjning och utbildning. Men vårdnadshavarnas ansvar för tillsynen anses gå över till huvudmannen när barnet eller eleven är i förskolan, skolan eller fritidshemmet. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal skola och skolans styrelse eller motsvarande om det är en fristående skola.

Tillsynsansvaret innebär alltså att bevaka att barnet får en tillfredsställande försörjning och utbildning samt att se till att barnet får sina behov tillgodosedda, inte skadas, inte skadar något eller någon annan. Kravet på tillsyn varierar beroende på barnets ålder, mognad och övriga omständigheter. Det innebär i de flesta fall att ansvaret för tillsynen är större när det gäller barn som går i förskolan och skolans lägre årskurser.

Tillsynsansvaret behöver planeras noggrant och det är viktigt att huvudmannen är tydlig med hur tillsynsansvaret för barnen och eleverna ser ut, ser till att all personal får kompetensutveckling samt har fungerande rutiner.

Så arbetar vi

Övergripande vid utflykter/resor, tillse att:

- all personal har vetskap om denna rutin.

- namnlista på barn/elever och personal har lämnats till rektor, samt resesätt, resmål och när man beräknar att vara tillbaka. Tänk på att meddela eventuella förseningar.
- kontaktlistor på vårdnadshavare finns att tillgå på utflykten för de barn/elever som deltar.
- information har lämnats till vårdnadshavare var man kommer att befinna sig.
- en riskbedömning har skett, se nästa punkt.
- ansvarig lärare/ledare är utrustad med mobiltelefon och kan SOS alarms nummer samt nummer till någon anträffbar på skolan.
- personalen har vetskap om barn/elevs ev. allergi och mediciner och ansvarig för detta är utsedd.

Riskbedömning generellt

- Utifrån gruppens och de enskilda barnens/elevernas förutsättningar- är det tillräckligt många vuxna?
- Utifrån typ av aktivitet- är det tillräckligt många vuxna?
- Är det tydligt för all personal som deltar, vilka ansvarsområden man har, finns en tydlig ansvarsfördelning för aktiviteten?
- Finns säker på- och avstigning vid resor?
- Vad skulle kunna hända under aktiviteten? Bedöm konsekvens, sannolikhet samt åtgärd.

Vid utflykt med bad - särskilt beaktande

Förutom ovanstående så bifogas länk till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB:s informationsfolder: **Säkerhet vid bad med barngrupp**. Använd den som stöd i förberedelser och riskbedömning. [Säkerhet vid bad med barngrupp \(msb.se\)](https://www.msb.se/trycksakerheter/trycksakerheter-och-trycksakerhetsplaner/trycksakerhetsplaner-och-trycksakerhetsplaner)

Generella tips vid utflykter/resor

- Visselpipa för att påkalla uppmärksamhet
- Personalen, barn, elever bär gula/reflexvästar så att man lätt är synlig